

Naslov projekta: Izboljšanje naravovarstvenih učinkov kmetijskih pridelovalnih sistemov v Sloveniji

Akronim: EIP KROTA

Trajanje projekta: 18. 05. 2022 – 18. 05. 2025

Odobrena sredstva: 249.919,20 €

Projekt je sofinanciran iz [Programa razvoja podeželja Republike Slovenije 2014–2020](#) in [Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja](#) v okviru ukrepa Sodelovanje, podukrep M16.5 - Okolje in podnebne spremembe.

Vsebina projekta

Projekt Evropskega inovacijskega partnerstva (EIP) je triletni projekt (2022–2025) za izboljšanje ohranjenosti narave v kmetijski krajini. Namen projekta je izboljšanje stanja biotske pestrosti v okviru tipičnih proizvodnih sistemov v slovenskem kmetijstvu ter preizkus skladnosti ciljnih ukrepov za izbrane travniške habitatne tipe in vrste dvoživk, plazilcev, sesalcev in metuljev s tehnologijo pridelave žit, zelenjave, grozdja in jabolk ter prireje mleka in mesa (dojilje in goveji pitanci, ovce in prašiči). V projektu, ki je financiran iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije 2014–2020 v okviru ukrepa Sodelovanje, podukrep M16.5 - Okolje in podnebne spremembe, sodeluje 14 partnerjev, od tega sedem kmetijskih gospodarstev.

Ohranjanje biotske pestrosti, habitatov in krajine je eden od devetih specifičnih ciljev Skupne kmetijske politike v programskem obdobju 2023–2027. Rezultati monitoringov vrst in habitatnih tipov kažejo na slabo stanje ohranjenosti tako na območjih Natura 2000 kot izven njih. Za izboljšanje stanja so potrebni novi pristopi v načinu kmetovanja, ki jih nameravamo preizkusiti v projektu.

Preizkus novih rezultatsko usmerjenih ukrepov

V projektu bomo pripravili podatkovne podlage in možne različice ukrepov za ohranjanje in obnovo populacij izbranih vrst **dvoživk (hribski urh, veliki pupek, zelena rega in rosnica), plazilcev (zelenec, pozidna kuščarica in gož), metuljev (hromi volnoritec in repkarji) in sesalcev (hrček)**, ki so v svojem življenjskem ciklu pomembno vezani na kmetijske ekosisteme. Vse navedene vrste razen repkarjev so zaščitene po Habitatni direktivi (priloga 2 ali 4) in imajo upadajoče populacije na lokalnem ali nacionalnem nivoju ali pa njihov status zaradi pomanjkanja podatkov ni znan.

Pilotno bomo preizkusili tudi **ukrepe za obnovo dveh travniških Natura 2000 habitatnih tipov (6210 in 6510)**, ki sta glede na zadnje poročilo po Habitatni direktivi za obdobje 2013 - 2018 v slabem stanju (ocena U2) tako v alpski kot kontinentalni regiji.

Pomemben del projekta bo namenjen tudi prenosu znanja med ciljnimi skupinami, ki so ključne za uvajanje v projektu razvitih rešitev v prakso in za njihovo morebitno vključitev v instrumente

kmetijske politike. Poseben poudarek bo namenjen dvigu usposobljenosti kmetijskih svetovalcev in zainteresiranih kmetijskih gospodarstev. Vzpostavili bomo spletno stran o naravi prijaznem kmetovanju, ki bo vključevala praktična navodila in primere dobrih praks iz izbranih EIP in drugih projektov ter bo služila kot trajno nacionalno stičišče informacij na področju varstva narave v kmetijstvu.

Predlagani ukrepi imajo širše **pozitivne okoljske učinke** na področju izboljšanja rodovitnosti tal in zmanjševanja erozije, varstva vodnih virov in blaženja ter prilagajanja na podnebne spremembe.

Pristop projekta

Praktični preizkus in analiza izvedljivosti ukrepov bosta potekala v **petih različnih statističnih regijah** in bosta vključevala:

- pripravo ustreznih podatkovnih podlag in zapolnitev podatkovnih vrzeli s ciljnim popisi stanja,
- praktični preizkus rešitev in sistema vrednotenja uspešnosti ukrepov na pilotnih območjih,
- vzpostavitev učinkovite komunikacije med raziskovalci, svetovalci in kmeti pri izvajanju ukrepov na terenu,
- analizo izvedljivosti s kvantitativnimi in kvalitativnimi metodami, v katero je vključeno večje število uporabnikov, ob upoštevanju naravnih in družbenih razlik med posameznimi območji.

Z namenom preizkusa ukrepov v različnih pogojih, smo v projekt povabili kmetijska gospodarstva iz petih statističnih regij: pomurska regija, podravska regija, posavska regija, osrednjeslovenska regija in jugovzhodna Slovenija. V vseh regijah so določena območja vključena v omrežje Natura 2000 oz. so uvrščena v različne vrste zavarovanih območij. Konkretno so površine kmetijskih gospodarstev, članov partnerstva, vključene v Krajinski park Goričko in Krajinski park Središče ob Dravi.

Pomemben del projekta bo namenjen tudi **prenosu znanja** med ciljnim skupinami, ki so ključne za uvajanje v projektu razvitih rešitev v prakso in za njihovo vključitev v instrumente kmetijske politike. Izvedli bomo več delavnic in demonstracij projektnih rešitev za kmetijska gospodarstva ter strokovnjake, pripravili cikel 6 spletnih strokovnih dogodkov, videoposnetek s predstavitvijo pridobljenih projektnih znanj ter pripravili priročnik. Poleg tega bomo v projektu vzpostavili tudi spletno stran o naravi prijaznemu kmetovanju, ki bo omogočala trajnostno razširjanje rezultatov projekta. Rezultate projekta bomo na projektnih in drugih območjih v Sloveniji razširjali tudi s pomočjo različnih medijev in javnih dogodkov.

Partnerji:

E-ZAVOD (vodilni partner)

Nacionalni inštitut za biologijo

Univerza v Ljubljani

Center za kartografijo favne in flore

KGZS Zavod Ljubljana

KGZS Zavod Murska Sobota

Jeruzalem SAT

Kmetija Beci

Kmetija Gregorc

Kmetija Jančar

Čebelarstvo Kapun

Kmetija Cerar

Sadjarstvo Škof

U-centrix

Povezave

- spletna stran Evropske komisije, namenjena Evropskemu kmetijskemu skladu za razvoj podeželja, https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development_sl
- spletna stran PRP 2014–2020, www.program-podezelja.si/